

RADIO-ECHO

- wyd. popołudniowe -

1. Sygnały - teksty
2. Temat dnia - Nowa dzielnica-
- Fordon - taśma J K
3. Trzy obroty sekundnika:
- Toruń - gospodarka komunalna - koresp. B G
- Bydgoszcz - koresp. J K
- Włocławek - koresp. W Rz
4. Echa wojennych wydarzeń - tekst H. Kulpiński

Realizator:

14.4.1981 r.

H G/

Kolejne forum wyższych uczelni odbyło się dzisiaj w Toruniu. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele komitetów uczelnianych partii wszystkich uniwersytetów oprócz Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także Politechniki Szczecińskiej i Śląskiej oraz Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. W obradach, którym przewodniczył, sekretarz Komitetu Uczelnianego PZPR Uniwersytetu Śląskiego - Stanisław Gąbala, uczestniczył również Mariusz Gólczyński z Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie oraz Heliodor Matykiewicz z Komitetu Wojewódzkiego w Toruniu. Celem dzisiejszego forum wyższych uczelni było opracowanie dokumentu na temat przebiegu IX Plenum KC, jak również dokumentu przedstawiającego stanowisko organizacji partyjnych szkół wyższych przed X Plenum KC i IX Nadzwyczajnym zjazdem PZPR. Podczas toruńskiego spotkania wiele mówiono o aktualnej sytuacji społeczno-politycznej naszego kraju. Powołano także zespół, który zajmować się będzie kontrolą informacji partyjnych, dostarczanych społeczeństwu przez środki masowego przekazu.

14.4.1981 r.B.G./

W Grudziądzu ukonstytuował się Komitet Obchodów 1 Maja. W jego skład weszli przedstawiciele miejskiej i gminnej instancji partyjnej, stronnictw politycznych, organizacji społecznych, Branżowych Związków Zawodowych i NSZZ "Solidarność", a także kombatanci i weterani ruchu robotniczego. Obchody zainaugurują w Grudziądzu, 25 bm. uroczyste i wieczornice w zakładach pracy i szkołach. Akademia miejska odbędzie się 30 kwietnia w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu, a program artystyczny wypełnią występy solistów i zespołów. Członkowie Egzekutywy Komitetu Miejskiego PZPR, spotkają się 29 bm. z weteranami i zasłużonymi działaczami ruchu robotniczego. Obecnie trwa dyskusja nad formą 1-majowej manifestacji, która w aktualnym aktualnej skomplikowanej sytuacji politycznej i społecznej kraju nabiera szczególnej wagi. Przedstawiane są różne koncepcje i projekty. Przedstawiciele załóg grudziądzkich zakładów pracy uważają, iż należy utrzymać tradycje i zorganizować pochód. Komitet Miejski PZPR w Grudziądzu również uważa, że pochód powinien odbyć się. 1-majowa manifestacja powinna jednak

mieć inny charakter niż dotychczas, m.in. bez podziałów na zakłady pracy, a tradycyjną trybunę winny zastąpić zgrupowanie posztów sztandarowych. Ostateczne ustalenie wypracowane zostanie w trakcie dalszej dyskusji w zakładach pracy oraz na roboczych posiedzeniach komisji organizacyjnej i propagandowej obchodu 1 Maja w Grudziądzu. Obecnie oczekuje się przedstawieni stanowiska na temat święta 1 Maja przez członków NSZZ "Solidarność" w Hutyżanach Grudziądzu.

RS-17.00/ N K

14.4.1981 r.

R.G/

W Toruniu odbyła się uroczystość wręczenia sztandaru 58 Szczęści ZHP im. Stanisława i Danusza Jaworskich przy Szkole Podstawowej Nr 9, przypadającą w 36 rocznicę rozpoczęcia powojennej przerwy zajęć szkolnych na Wzrocach, gdzie znajdują się zbiorowe mogiły pomordowanych przez Hitlerowców mieszkańców Torunia. W uroczystości wręczenia sztandaru, który ufundowali harcerzom uczniowie szkoły za pieniądze zarobione w pracach podejmowanych na rzecz miasta i regionu, uczestniczyli przedstawiciele władz państwowych oświatowych województwa i miasta, kierownictwo Toruńskiej Chorągwi ZHP oraz veterani walk narodowo-wyzwoleńczych.

H. Kulpiński/ "Życie i śmierć bohatera" - oto tytuł książki

Konrada Ciechanowskiego, znanego autora ciekawych opracowań z okresu minionej okupacji hitlerowskiej, wydanej w 1980 r. przez Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie w Gdańsku.

Bohaterem, nazywa Ciechanowski młodego, gdyż zaledwie 40-letniego Józefa DAMBKA, współzałożyciela i kierownika Tajnej Organizacji Wojskowej "Gryf Pomorski", która powstała i działała w okresie okupacji hitlerowskiej na terenie Pomorza Gdańskiego. Z pewnością osoba Józefa Dambka - żarliwego patrioty, konspiratora i partyzanta, niestety nieznaną szerszemu ogółowi zasługuje na szacunek i pamięć, gdyż zajmuje on czołowe miejsce w historii ruchu partyzanckiego w naszym regionie. Józef Dambek urodził się 7 lipca 1903 r w Zdrojach pod Świeciem. Po ukończeniu szkoły podstawowej w Gackach, dokąd przeprowadziła się rodzina, pracuje jako robotnik przy budowie elektrowni w Gródku, zaś w 1922 r kończy roczny kurs nauczycielski w Świeciu i rozpoczyna pracę jako nauczyciel w szkole podstawowej w Sławotówku pod Puckiem.

Od 1931 r, aż do wybuchu II-giej wojny światowej jest kierownikiem szkoły podstawowej w Kobylu - pod Kościerzyną.

133

W Kobyliu jest również aktywnym działaczem "Ligi Morskiej i Kolonialnej" Związku Nauczycielstwa Polskiego" i "Polskiego Związku Zachodniego". Będąc w stałych kontaktach z ludnością kaszubską, zyskuje sobie jej przyjaźń i sympatię.

W Gzarlinie koło Stężycy, wiosną 1940 r z 4-na miejscowymi patriotami zakłada Tajną Organizację Wojskową "Gryf Kaszubski".

W styczniu 1941 r. w Czarniej Dąbrowie pod Bytowem, w mieszkaniu rolnika Zmudy-Trzebietowskiego, 3 grupy konspiracyjne działające na terenie Kaszub i Kociewia: braci Kulasów z okolic Lipusza, ks. ppłk. Józefa Wryczy i Józefa Dambka - "Gryf Kaszubski", zjednoczyły się i przyjęły nazwę TOW "Gryf Pomorski". Deklaracja ideowa, tej organizacji, przygotowana przez Dambka, ps. "Lech" uprzednio skonsultowana z ks. Wryczą, przewidywała między innymi:" dążenie do oswożenia naszych ziem polskich z rąk zleniwionego wroga - drogą orężną w szeregach naszych skupimy wszystkich szczerych Polaków, dążących do Polski sprawiedliwej, socjalistycznej i demokratycznej zasięgiem organizacji objęte będą historyczne ziemie Pomorza /Pomorze szczecińskie, gdańskie i nakielskie/ z włączeniem Prus Wschodnich dobro ojczyzny najwyższym prawem - et nasze hasło - lipiec 1941".

Tajną Organizację Wojskową kierowała Rada Naczelna, na czele której stanął - prezes ks. ppłk Józef Wrycza i jego zastępca - Józef Dambek, który również objął kierownictwo najważniejszym w strukturze organizacyjnej - Wydziału Organizacyjnego.

130

Naturalnie, w tej ogromnie trudnej pracy konspiracyjnej, prowadzonej w stałym zagrożeniu, trudno było ustrzec od pomyłek.

Dużo zatem kontrowersji wywołały: współpraca Dąbka z podziemną organizacją "Siecz i Pług", oraz ostrzy konflikt z komendantem naczelnym "Gryfa" - por. Józefem Gierszewskim, pseud. "Ryś", który spowodował tragiczną śmierć tego ostatniego w czerwcu 1943 r. - znanego z okresu międzywojennego /kier. szkoły nr 1 w Chełmie/ działacza i patrioty.

4 i 5 maja 1943 r. hitlerowcy, po uprzednim zdekonspirowaniu różnych organizacji podziemnych, między innymi i Armii Krajowej, przeprowadzili szerokie aresztowania wśród gryfowców, nawet w Grudziądzu i w syc Chełmie. Do schwytania Dąbka, posłużyło się Gestapo, aresztowaną łączniczką Agnieszką Reffińską, która na początku marca 1944 r. wraz z renegatem Janem Keszubowskim pseud. Hans Kessnerem przybyła do kryjówki Dąbka znajdującej się w domu gospodarza Piaseckiego w Sikorzynie. W czasie próby ucieczki, w pobliżu Jeniowa w Gołubiu /przy trasie kolejowej Bydgoszcz-Kościarko/ Dąbek poniósł śmierć od kul, która najprawdopodobniej pochodziła z pistoletu renegata Keszubowskiego.

137

Jego żułeki przewieziono do Gestapa i po zidentyfikowaniu spalono je, ale "Gryf Pomorski" pomimo doznanych najcięższych ciosów walczył i przetrwał aż do osiągnięcia zamierzonego celu t.j. odzyskania przez ziemię pomorską wolności, co nastąpiło w styczniu 1945 r. 108-stronicowa książka K. Ciechanowskiego, wydana w minimalnym nakładzie, gdyż liczącym zaledwie 2500 egz. jest nader skrótnym wyrazem naszej pamięci o wybitnym patriocie i konspiratorze pomorskim, którego nazwisko z pewnością zasłużyło na szerszą popularyzację, szczególnie zaś wśród młodszego naszego pokolenia.

RB-17.00/ N K

14.4.87 r.

N K/

W bydgoskiej Runglani odbywa się posiedzenie ~~z udziałem~~
Krajowej Komisji Koordynacyjnej Radia i Telewizji NSZZ

"Solidarność".

Głównymi tematami spotkania, które kontynuowane będzie
jeszcze jutro są wydarzenia bydgoskie, role i ranga regionalnych
ośrodków telewizyjnych i rozgłośni radiowych, a także sprawy
socjalne pracowników Komitetu o/s Radia i Telewizji.

W spotkaniu biorą również udział goście - członkowie Prezydium
bydgoskiego MKZ NSZZ "Solidarność" oraz Roman Bartelmeke - prze-
wodniczący Ogólnopolskiego Komitetu Strajkowego NSZZ "Solidarność".

"Bydgoszcz".